

Information till livsmedelsföretagare

Alkoholhaltiga drycker

- tillverkning och märkning

LIVSMEDELSVERKET Enheten för märkning och exportfrämjande	Information till livsmedelsföretagare om tillverkning och märkning av alkoholhaltiga drycker 2024-12-19	
---	---	--

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Omfattning	4
2	Registrering och kontroll	4
3	Import.....	5
4	Allmänt om tillverkning och märkning av vin	5
4.1	Vin (av druvor)	5
4.2	Regler för vinframställning m.m.....	6
4.3	Regler för vintillverkning i Sverige.....	8
4.3.1	Nationella anpassningar	9
4.4	Höjning av alkoholhalten	9
4.5	Märkning av vin	10
4.5.1	Obligatorisk märkning.....	11
4.5.2	Frivillig märkning.....	14
4.5.3	Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning	16
5	Märkning av övriga alkoholhaltiga drycker	16
5.1	Aromatiserade vinprodukter	16
5.1.1	Näringsdeklaration och ingrediensförteckning	16
5.2	Spritdrycker	17
5.3	Cider.....	19
5.4	Övriga alkoholhaltiga drycker	19
6	Förpackningsstorlekar	19
7	Övrig lagstiftning	19
8	Var hittar jag lagstiftningen?	20

1 Inledning

Denna informationsskrift är en hjälp för att hitta i det omfattande regelverk som finns inom området alkoholhaltiga drycker. Syftet är alltså inte att tolka regelverket.

1.1 Omfattning

Informationsskriften tar endast upp regler inom Livsmedelverkets ansvarsområde. För regler som handlar om tillverkning, lagring och införsel av alkohol hänvisas dessutom till andra myndigheter, bland andra:

- **Skatteverket, Storföretagsregionen, Ludvikakontoret** godkänner upplagshavare eller registrerar varumottagare så att man har rätt till partihandel, vilket är ett krav för att kunna sälja dryckerna. Rätt till partihandel krävs även för att få importera alkoholdrycker. För att få tillverka sprit och alkoholdrycker krävs också ett godkännande som upplagshavare.
- **Folkhälsomyndigheten** bedriver tillsyn av teknisk sprit (handel, införsel och import), alkoholhaltiga preparat (handel) och sprit och alkoholdrycker (tillverkning och partihandel). De som säljer teknisk sprit ska dessutom anlita ett ackrediterat kontrollorgan som utför extern kontroll. Företag som tillverkar och säljer alkoholdrycker och teknisk sprit behöver lämna in statistiska uppgifter till Folkhälsomyndigheten.
- **Jordbruksverket** handlägger ärenden som rör statistik om produktion.

Andra myndigheter som kan beröras är bland annat den **lokala Miljö- och hälsoskydds nämnden** eller motsvarande, **Tullverket** och **Räddningsverket**.

2 Registrering och kontroll

Verksamheter som tillverkar, lagrar eller bedriver handel med alkoholhaltiga drycker ska uppfylla de allmänna hygien- och lokalkraven.

[Förordning \(EG\) nr 852/2004](#) om livsmedelshygien.

[Registrering och godkännande](#) – stödjande information i Kontrollwiki

Verksamheter som hanterar alkoholhaltiga drycker ska, som andra verksamheter där livsmedel hanteras, upprätta ett riskbaserat (HACCP-baserat) system för den egna kontrollen.

Fördelning av registrerings- och kontrollansvaret framgår av 23 och 25 §§ livsmedelsförordningen:

[SFS 2006:813](#)

Där stadgas att Livsmedelsverket har kontrollansvaret för verksamheter där bland annat vin (av druvor, inte fruktvin), aromatiserade vinprodukter och spritdrycker tillverkas.

Livsmedelsverket har också enligt livsmedelsförordningen kontroll över Systembolagets butiker.

För tillverkning av fruktvin, öl, cider, ”alkoläsk” och blanddrycker faller kontrollansvaret som regel på kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnd eller motsvarande.

3 Import

För import av vin från länder utanför EU krävs **följedokument**, så kallat VI-1-dokument och/eller VI-2-blankett.

[Kommissionens förordning \(EU\) 2018/273](#) - se artikel 20 – 27 i, samt bilagorna VII

4 Allmänt om tillverkning och märkning av vin

Märkningsreglerna är olika för olika kategorier av drycker, till exempel vin producerat utanför EU, mousserande viner, spritdrycker över 15 volymprocent och alkoholdrycker 1,2-15 volymprocent.

- För alkoholdrycker (inte vin) upp till 15 volymprocent gäller generella märkningsbestämmelser om livsmedelsinformation till konsumenterna.
[Förordning \(EU\) nr 1169/2011](#)
- För samtliga kategorier gäller kravet på identifikationsmärkning.
[SLVFS 1993:20](#)
- För de olika kategorierna spritdrycker med alkoholhalt över 15 volymprocent och vin gäller därutöver specialbestämmelser utgivna i EU-förordningar.

4.1 Vin (av druvor)

EU har utfärdat regler för vintillverkning. De gäller bland annat vilka druvor som får användas, vilka ämnen som får tillsättas, vilka processhjälpmedel och behandlingar som är tillåtna, villkor för blandning av viner och regler om hur viner ska och får märkas. För att vin ska få säljas inom EU för direkt konsumtion måste det ha tillverkats och märkts i enlighet med de här reglerna.

4.2 Regler för vinframställning m.m.

EU-förordningar gäller direkt i Sverige. Nya grundläggande vinregler finns i Europaparlamentets och rådets förordning som började tillämpas från och med den 1 januari 2014.

[Förordning \(EU\) nr 1308/2013](#)

Generellt gäller att vin som har släppts ut på marknaden och som följer de bestämmelser som var tillämpliga då det producerades och märktes får säljas till dess att lagren tömts.

Årgångsvin behöver alltså under dessa förutsättningar inte märkas om ifall det var märkt enligt gällande lagstiftning när det första gången sattes på marknaden.

Förordning (EU) nr 1308/2013

De grundläggande vinreglerna finns samlade i EU-förordningen 1308/2013.

[Förordning \(EU\) nr 1308/2013](#)

I denna förordning finns de grundläggande vinreglerna på ett samlat ställe. Nedan följer hänvisningar till de för vinsektorn relevanta artiklar i förordningarna (EU) nr 1308/2013:

- **Analysmetoder**, artiklarna 80.5 och 91 d. Tillämpningsföreskrifter i kommissionens [förordning \(EU\) 2019/935](#).
- **Oenologiska (= vinframställnings-) metoder och restriktioner**, artikel 80. Tillämpningsföreskrifter om oenologiska metoder och behandlingar finns i kommissionens [förordning \(EU\) 2019/934](#).
- **Ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck**, artikel 92–113. Tillämpningsbestämmelser finns i artikel 2-39 i kommissionens [förordning \(EU\) 2019/33](#).
- **Märkning och presentation**, artikel 117–121. Tillämpningsbestämmelser finns i artikel 40-55 i [förordning \(EU\) 2019/33](#).
- **Definitioner**, del IV i bilaga II.
- **Kategorier av vinprodukter och alkoholhalter**, del II i bilaga VII.
- **Berikning, syring och avsyring i vissa vinodlingszoner och avalkoholisering**, del I i bilaga VIII.
- **Restriktioner**, del II i bilaga VIII.
- **Vinodlingszoner**, tillägg I i bilaga VII.

Rådets förordning (EEG) nr 1601/91

Förordningen (EEG) nr 1601/91 om allmänna bestämmelser för definition, beskrivning och presentation av aromatiserade viner, aromatiserade vinbaserade drycker och aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter har upphört att gälla. Förordningen har ersatts av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014.

Förordning (EU) nr 251/2014

Aromatiserade vinprodukter som inte uppfyller kraven i den nya förordningen men som har framställts före den 28 mars 2015 i enlighet med förordning (EEG) nr 1601/91 får släppas ut på marknaden till dess att lagren är uttömda. Ytterligare övergångsbestämmelser finns i artikel 36 i förordning (EU) nr 251/2014.

Tillämpningsföreskrifter till bestämmelserna om vin i den del det berör Livsmedelsverkets ansvarsområde finns bland annat i kommissionens förordningar:

- **(EU) 2019/934** om oenologiska metoder och restriktioner för vinframställning.
- **(EU) 2019/935** om analysmetoder för bestämning av vinprodukters fysiska, kemiska och organoleptiska egenskaper.
- **(EU) 2018/273** bland annat när det gäller handeln med produkter inom vinsektorn med tredje land.
- **(EU) 2018/274** bland annat om register som ska föras inom vinsektorn.
- **(EU) 2019/33** när det gäller skyddade ursprungsbeteckningar, och geografiska beteckningar, traditionella uttryck, märkning och presentation av vissa vinprodukter.
- **(EU) 2019/34** bland annat om ansökningar om skydd av ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck, och registret över skyddade namn.

Det är bra att känna till att det i tillämpningsförordningarna fortfarande finns hänvisningar till tidigare gällande vinförordningar. De tidigare gällande vinförordningarna som det kan finnas hänvisningar till är:

- **Rådets förordning (EG) nr 479/2008** av den 29 april 2008 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin, om ändring av förordningarna (EG) nr 1493/1999, (EG) nr 1782/2003, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 3/2008 samt om upphävande av förordningarna (EEG) nr 2392/86 och (EG) nr 1493/1999.
- **Rådets förordning (EG) nr 1234/2007** av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("förordningen om en samlad marknadsordning").
- **Kommissionens förordning (EG) nr 436/2009** av den 26 maj 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 när det gäller vinodlingsregistret, de obligatoriska deklARATIONERNA och framtagningen av uppgifter för

marknadsuppföljning, följedokumenten vid transport av produkter och de register som ska föras inom vinsektorn.

- **Kommissionens förordning (EG) nr 555/2008** av den 27 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EG) nr 479/2008 av den 29 april 2008 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin när det gäller stödprogram, handel med tredjeländer, produktionskapacitet och kontroller inom vinsektorn.
- **Kommissionens förordning (EG) nr 606/2009** av den 10 juli 2009 om vissa tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 beträffande kategorier av vinprodukter, oenologiska metoder och restriktioner som ska tillämpas på dessa.
- **Kommissionens förordning (EG) nr 607/2009** av den 14 juli 2009 om vissa tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 när det gäller skyddade ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar, traditionella uttryck, märkning och presentation av vissa vinprodukter.

De två första förordningarna har ersatts av:

[Förordning \(EU\) nr 1308/2013](#).

I bilaga XIV till förordning (EU) nr 1308/2013 finns en jämförelsetabell där det framgår vilka bestämmelser i förordning (EG) nr 1234/2007 som motsvarar de nya bestämmelserna i förordning (EU) nr 1308/2013. Man kan även behöva titta i jämförelsetabellen i bilaga XXII till förordning (EG) nr 1234/2007 för att se vilka bestämmelser i förordning (EG) nr 479/2008 som motsvarar bestämmelserna i förordning (EG) nr 1234/2007.

4.3 Regler för vintillverkning i Sverige

Livsmedelsverkets föreskrifter, LIVSFS 2002:48, om vinframställning kompletterar EU-förordningarna om vin.

[LIVSFS 2002:48](#)

De svenska reglerna innehåller regler om anmälan för vissa behandlingsmetoder som regleras i förordning (EU) nr 1308/2013 och tidigare i numera upphörda förordning (EG) nr 606/2009. Dessutom finns regler om ansökan om godkännande för att få märka vin med årgång och druvsort.

Föreskrifterna är föremål för en översyn och information om registerföring och eventuell anmälan av olika behandlingsmetoder kommer uppdateras så snart föreskriftsändringen är beslutad.

4.3.1 Nationella anpassningar

I huvudsak är vinområdet reglerat med gemensamma bestämmelser, men i vissa delar lämnar EU-förordningarna öppet för nationella regler.

De nationella anpassningar som har gjorts hittills är att **Jordbruksverket**, **Livsmedelsverket** och **Folkhälsomyndigheten** utsetts till behöriga myndigheter inom sina respektive ansvarsområden. Livsmedelsverket har utsetts till laboratorium för att utföra officiella analyser inom vinsektorn.

Livsmedelsverket ansvarar bland annat för frågor som gäller märkning, tillsatser, analysmetoder och intyg vid export samt kontroll av tillverkningsanläggningar bland annat vad gäller livsmedelshygien, redlighetsaspekter och användningen av olika oenologiska metoder.

4.4 Höjning av alkoholhalten

Av artikel 80 i och bilaga VIII till förordning (EU) nr 1308/2013 framgår vissa metoder som är tillåtna vid framställning av vin.

[Förordning \(EU\) nr 1308/2013](#)

Enligt bilaga VIII, del I, punkt B, får sackaros (vanligt socker) användas för höjning av alkoholhalten (berikning) genom **chaptalisering** (som innebär att socker tillsätts till musten) av färska druvor, delvis jäst druvmust eller ungt icke färdigjäst vin och för druvmust, (för Sverige) i vinodlingszon A. En **anmälan** om höjning av alkoholhalten ska ske till Livsmedelsverket:

[LIVSFS 2002:48 – 2 §](#)

Bestämmelser om att särskilda **register** ska föras över mottagna och avsända vinprodukter finns i:

[Kommissionens förordning \(EU\) 2018/274](#)

Det är fysiska och juridiska personer samt sammanslutningar av sådana personer som i sin näringsverksamhet innehar vinprodukter som enligt artikel 147.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 är skyldiga att föra register. I registret ska bland annat antecknas vilka behandlingar som har utförts. Den som är skyldig att föra register ska också föra register över vissa uppräknade produkter, exempelvis **sackaros** och **koncentrerad druvmust**. Se artikel 13-21 i förordning (EU) 2018/274.

4.5 Märkning av vin

Märkningsbestämmelser för vin finns i:

[Förordning \(EU\) nr 1308/2013](#) – artikel 117–121 och i
[förordning \(EU\) 2019/33](#) – artikel 40 – 55

Dessutom gäller

- [SLVFS 1993:20](#) – Livsmedelverkets föreskrifter om identifikationsmärkning av livsmedelspartier.
- [Förordning \(EU\) nr 1169/2011](#) – om livsmedelsinformation till konsumenterna.
- [STAFS 2017:1](#) – Swedacs föreskrifter om färdigförpackade varor.

Definitionen av **vin** enligt del II i bilaga VII till förordning (EU) nr 1308/2013 är den produkt som framställs uteslutande genom total eller partiell alkoholjäsning av krossade eller okrossade färska druvor eller av druvmust (jämför dock regler om fruktvin i samma bilaga).

Vin ska:

- ha en verklig alkoholhalt (efter tillåten berikning) av lägst 8,5 volymprocent om vinet härrör från druvor som uteslutande skördats i zon A och B (annars 9 volprocent) och högst 15 volprocent (undantag kan göras upp till 20 volprocent för vissa fastställda vinodlingsområden, se punkt 1 c i del II i bilaga VII till förordning (EU) nr 1308/2013 (Sverige tillhör zon A enligt tillägg 1 till bilaga VII till (EU) nr 1308/2013)). Vin med skyddad ursprungs- eller geografisk beteckning kan dock genom undantag ha en verklig alkoholhalt av lägst 4,5 volprocent och högre än 15 volprocent för viner med skyddad ursprungsbeteckning som har framställts utan berikning.
- ha en total syrahalt uttryckt som vinsyra på minst 3,5 g/l eller 46,6 mval/l.
- Retsina, grekiskt vin som behandlats med kåda från aleppotall samt ”Tokaji eszencia” och ”Tokajská esencia” ska också betraktas som vin.

I bilagan räknas olika kategorier av vinprodukter upp:

1. Vin.
2. Ungt icke färdigjäst vin.
3. Likörvin.
4. Mousserande vin.
5. Mousserande kvalitetsviner.
6. Mousserande kvalitetsviner av aromatisk typ.
7. Mousserande vin med tillsatt koldioxid.
8. Pärlande vin.
9. Pärlande vin med tillsatt koldioxid.
10. Druvmust.
11. Delvis jäst druvmust.
12. Delvis jäst druvmust framställd av lätt torkade druvor.
13. Koncentrerad druvmust.
14. Rektifierad koncentrerad druvmust,
15. Vin från lätt torkade druvor.
16. Vin av övermogna druvor.
17. Vinättika.

4.5.1 Obligatoriska uppgifter

Obligatoriska uppgifter enligt artikel 119 i [förordning \(EU\) nr 1308/2013](#) är:

- **Kategorin vinprodukt** enligt del II i bilaga VII (ej obligatoriskt om skyddad ursprungs/geografisk beteckning har angetts).
- **För vin med skyddad ursprungs-/geografisk beteckning:** uttrycket skyddad geografisk ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning och namnet på den beteckningen, ej obligatoriskt om traditionellt uttryck angetts.
- För vinprodukter som har genomgått en **behandling för avalkoholisering** i enlighet med bilaga VII del I avsnitt E, ska kategorin åtföljas av
 - termen *avalkoholiserad* om produktens verkliga alkoholhalt är högst 0,5 volymprocent, eller
 - termen *delvis avalkoholiserad* om produktens verkliga alkoholhalt är över 0,5 volymprocent och ligger under minsta verkliga alkoholhalt för kategorin före avalkoholisering.
- **Verklig alkoholhalt i volymprocent:** ska anges som hel eller halv volym-procentandel och får inte avvika mer än 0,5 volymprocentenheter från den alkoholhalt som fastställdes i analysen (med undantag för vissa kategorier av vinprodukter, till exempel mousserande

och pärlande vin, där motsvarande gräns är 0,8 volymprocentenheter).

[Förordning \(EU\) 2019/33](#), – artikel 44

- **Nominell volym**, reglering av tillåtna volymangivelser samt storleken på dessa angivelser. [STAFS 2017:1](#)
- **Härkomst/ursprungsbeteckning**, se artikel 45 i förordning (EU) 2019/33.
- **Uppgift om tappningsföretaget** eller för alla olika mousserande viner namnet på producenten eller leverantören enligt artikel 46 i förordning (EU) 2019/33.
- **Uppgift om importören** för importerade viner, se artikel 46.4 i förordning (EU) 2019/33.
- För alla olika mousserande viner: **uppgift om sockerhalten**, se artikel 47 i förordning (EU) 2019/33.
- **Uppgift om tillsatt koldioxid** för vissa mousserande och pärlande viner enligt artikel 48 i förordning (EU) 2019/33.
- **Varupartiets identifikationsmärkning och partiets löpnummer:** [SLVFS 1993:20](#).
- Märkning med **ingredienser som orsakar allergi eller intolerans**, så kallade allergener, enligt förordning artikel 9.1 c i [förordning \(EU\) nr 1169/2011](#), ska för sulfiter/svaveldioxid, ägg och mjölk anges enligt artikel 41 i förordning (EU) 2019/33.

De obligatoriska uppgifterna som avses i artikel 119 i förordning (EU) nr 1308/2013 ska anges inom **samma synfält** på behållaren med tydliga, läsbara, outplånliga bokstäver, urskiljbara från övriga uppgifter, med mera.

Uppgift om allergener (om ingrediensförteckningen tillhandahålls på elektronisk väg), importör, partiets nummer och bäst före-datum **får** dock anges utanför detta synfält, se artikel 40.2 i förordning (EU) 2019/33.

Allergener ska anges på svenska i Sverige eller på ett språk som endast obetydligt skiljer sig från svenska. Ämnets beteckning ska framhävas genom en teckenuppsättning som tydligt skiljer beteckningen från resten av ingrediensförteckningen, exempelvis genom typsnitt, stil eller bakgrundsfärg. Sulfiter ska benämnas sulfiter eller svaveldioxid och får åtföljas av ett relevant piktogram som anges i del B i bilaga I till förordning (EU) 2019/33. Mer information:

[Allergenmärkning på vin](#) – Livsmedelsverket

Övriga obligatoriska och frivilliga uppgifter behöver inte anges på svenska utan får anges på ett eller fler av EU:s officiella språk, till exempel engelska, franska eller italienska, se artikel 121 i förordning (EU) nr 1308/2013.

4.5.1.1 Näringsdeklaration och ingrediensförteckning

Från och med den 8 december 2023 är det obligatoriskt att märka vin och vinprodukter med näringsdeklaration och ingrediensförteckning.

Näringsdeklarationen och ingrediensförteckningen kan anges på förpackningen eller etiketten precis som för andra livsmedel, eller tillhandahållas på elektronisk väg, till exempel via en QR-kod. I det senare fallet får ingrediensförteckningen och näringsdeklarationen inte visas tillsammans med annan information för försäljnings- eller saluföringsändamål, och inga användardata får samlas in eller spåras.

Näringsdeklarationen får begränsas till energivärdet, som kan uttryckas av ett ”E” som i energi, om den fullständiga näringsdeklarationen tillhandahållas på elektronisk väg enligt uppgift på förpackningen eller på en etikett som är fäst på förpackningen. Eventuella allergener ska emellertid liksom tidigare anges på förpackningen/etiketten. Det allergena ämnet eller produkten ska föregås av ordet ”innehåller”.

Reglerna om märkning med näringsdeklaration och ingrediensförteckning för vin och vinprodukter finns i artikel 119 i förordning (EU) nr 1308/2013.

Tillämpningsbestämmelser om hur ingredienser får anges finns i artikel 48a i [förordning \(EU\) 2019/33](#).

I ingrediensförteckningen får uttrycket ”druvor” användas istället för att ange de druvor och/eller den druvmust som används som råvaror vid framställningen av vinprodukter. Likaså får uttrycket ”koncentrerad druvmust” användas för att ersätta den koncentrerade druvmust och/eller rektifierade koncentrerade druvmust som används.

De kategorier, namn och E-nummer för oenologiska föreningar, det vill säga ingredienser, tillsatser och processhjälpmedel, som ska användas i ingrediensförteckningen fastställs i: [Förordning \(EU\) 2019/934](#) – tabell 2 i del A i bilaga I

För andra allergener än sulfiter, ägg och mjölk ska de uttryck som anges i den tabellen användas.

Tillsatser som räknas till kategorierna ”suhetsreglerande medel” och ”stabilisatorer” och som är av liknande slag eller inbördes utbytbara får anges i ingrediensförteckningen med uttrycket ”innehåller... och/eller”, följt av högst tre tillsatser, om åtminstone en av dessa förekommer i slutprodukten.

Tillsatser som räknas till kategorin ”förpackningsgaser”, till exempel kväve och koldioxid, får i ingrediensförteckningen ersättas med den särskilda uppgiften ”Tappat i en skyddande atmosfär” eller ”Tappning kan ske i en skyddande atmosfär”.

Tillsättning av tiragelikör och expeditionslikör vid framställning av mousserande viner får anges med de särskilda uppgifterna ”tiragelikör” och ”expeditionslikör”, antingen ensamma eller tillsammans med en förteckning över deras beståndsdelar, så som fastställs i bilaga II till

förordning (EU) 2019/934. Förteckningen ska i det senare fallet skrivas inom parentes efter orden ”tiragelikör” och ”expeditionslikör”.

Vin och vinprodukter som har framställts/producerats före den 8 december 2023 får märkas i enlighet med de märkningsregler som gällde då, och säljas till dess att lagren tagit slut.

4.5.1.2 Identifiering av QR-kod

Om ingrediensförteckningen och näringsdeklarationen anges elektronisk via en QR-kod på förpackningen är det viktigt att QR-koden är tydligt markerad och att det framgår vad den innehåller, så att konsumenten enkelt kan förstå vart den leder. Se artikel 7.2 i [förordning \(EU\) nr 1169/2011](#).

Om QR-koden leder till ingrediensförteckningen ska ordet "ingredienser" stå intill QR-koden, se artikel 18.1 i förordning (EU) nr 1169/2011. Om QR-koden leder till näringsdeklarationen ska det stå något ord som gör att konsumenten förstår att den leder dit, till exempel "näringsdeklaration", "näringsvärden", "näringsstabell" eller liknande. Om QR-koden leder till både ingrediensförteckningen och näringsdeklarationen ska både ordet ”ingredienser” och något ord som innehåller ”näring” enligt tidigare exempel finnas intill QR-koden. Enbart ordet ”ingredienser” anser Livsmedelsverket inte är tillräckligt för att konsumenten ska förstå att QR-koden även leder till näringsdeklarationen.

4.5.2 Frivillig märkning

Märkningen får **kompletteras** med nedanstående **frivilliga uppgifter** enligt artikel 120 i [förordning \(EU\) nr 1308/2013](#):

- Uppgift om sockerhalten om det inte är obligatoriskt som för mousserande viner.
- *Endast för vin med skyddad geografisk/ursprungsbeteckning:*
 - Traditionella uttryck enligt artikel 112 för produktions- eller lagringsmetoden, kvalitet, färg, typ av plats eller en särskild händelse som är förknippad med historien för produkter med en skyddad geografisk- eller ursprungsbeteckning.
 - Namnet på en geografisk enhet som är större eller mindre än det underliggande området för ursprungsbeteckningen eller den geografiska beteckningen.
 - Årgång och druvsort.
 - EU-logotypen för skyddad geografisk eller ursprungsbeteckning.
- Uttryck som avser vissa produktionsmetoder.

Nedanstående frivilliga märkningsuppgifter får anges av den som blivit **särskilt godkänd** för detta:

- Årgång.
- Namnet på en eller flera druvsorter.

Ansökan om godkännande för att få märka vin med **årgång och druvsort** skickas till Livsmedelsverket.

[Ansökan om godkännande för märkning av vin med årgång och druva](#)

Blanketten ska innehålla följande:

- Uppgift om livsmedelsföretagarens namn och adress samt organisationsnummer, personnummer eller samordningsnummer.
- Uppgifter som styrker att vinproducenten har rutiner som medför att vin som framställs av denne kan märkas korrekt med druvsort(er) och /eller årgång.

Förslag till sådana rutiner:

Mottagningsrutiner (för druvor från annan odlare)

Leverantörsförsäkran som innehåller

- datum för mottagning
- namn på odlare
- uppgifter om odlingen (t.ex. plats)
- druvsort
- vikt
- sprutjournal för bekämpningsmedel.

Rutiner vid egen odling

Dokumentation som innehåller

- datum för skörd
- uppgifter om odlingen (t.ex. plats)
- druvsort
- vikt
- sprutjournal för bekämpningsmedel.

Avstjälkning, pressning, klarning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Jäsning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Mognadslagring

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Tappning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Referensprover med märkningsuppgifter (sparas 2 år)

Odlare ska vara registrerad som primärproducent hos Länsstyrelsen

4.5.3 Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning

Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning finns i artikel 49-55 i [förordning \(EU\) 2019/33](#).

Av artikel 118 i förordning (EU) nr 1308/2013 framgår att märkningen inte får kompletteras med andra uppgifter än de som anges i den förordningen om inte dessa uppgifter uppfyller kraven i direktiv 2000/13/EG och i [förordning \(EU\) nr 1169/2011](#).

5 Märkning av övriga alkoholhaltiga drycker

5.1 Aromatiserade vinprodukter

Regleras i [förordning \(EU\) nr 251/2014](#), [förordning \(EU\) 2024/585](#) samt i [förordning \(EU\) nr 1169/2011](#). Exempel: aromatiserat vin (minst 75 % vin, alkoholhalt 14,5–22 volymprocent), aromatiserad vinbaserad dryck (minst 50 % vin, alkoholhalt 4,5–14,5 volymprocent), aromatiserad drink baserad på vinprodukter (minst 50 % vin, alkoholhalt 1,2-10 volymprocent).

Vägledning om tillverkning och märkning av glögg (vinglögg, strakvinsglögg och spritglögg) finns på Livsmedelsverkets webbplats:

[Vinglögg, starkvinsglögg och spritglögg – tillverkning och märkning av glögg](#)

5.1.1 Näringsdeklaration och ingrediensförteckning

Från och med den 8 december 2023 är det obligatoriskt att märka aromatiserade vinprodukter med näringsdeklaration och ingrediensförteckning.

Näringsdeklarationen och ingrediensförteckningen kan anges på förpackningen eller etiketten precis som för andra livsmedel, eller tillhandahållas på elektronisk väg, till exempel via en QR-kod. I det senare fallet får ingrediensförteckningen och näringsdeklarationen inte visas tillsammans med annan information för försäljnings- eller saluföringsändamål, och inga användardata får samlas in eller spåras.

Näringsdeklarationen får begränsas till energivärdet, som kan uttryckas av ett ”E” som i energi, om den fullständiga näringsdeklarationen tillhandahållas på elektronisk väg enligt uppgift på förpackningen eller på en etikett som är fäst på förpackningen. Eventuella allergener ska emellertid liksom tidigare anges på förpackningen/ etiketten. Det allergena ämnet eller produkten ska föregås av ordet ”innehåller”.

Reglerna om märkning med näringsdeklaration och ingrediensförteckning för aromatiserade vinprodukter, som till exempel vinglög och starkvinslög, finns i artikel 6a i förordning (EU) nr 251/2014. Ytterligare kompletterande regler vad gäller särskilda regler om beteckning av ingredienser för aromatiserade vinprodukter finns i förordning (EU) 2024/585.

Aromatiserade vinprodukter som har framställts/producerats före den 8 december 2023 får märkas i enlighet med de märkningsregler som gällde då, och säljas till dess att lagren tagit slut.

5.2 Spritdrycker

Spritdrycker regleras i

- [\(EU\) 2019/787](#) – den så kallade spritförordningen
- [\(EU\) 2021/1235](#) och [\(EU\) 2021/1236](#)
- [\(EU\) nr 1169/2011](#).

Spritdrycker som inte uppfyller kraven i spritförordning men som uppfyller kraven i den tidigare gällande förordning (EG) nr 110/2008 och framställdes före den 25 maj 2021 får fortsätta att säljas till dess att lagren tar slut.

I förordning (EU) 2019/787 finns de generella bestämmelserna för definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker. Den innehåller definition av vad som avses med spritdryck, och olika kategorier av spritdrycker samt beskrivningar av vilka betydelser som ord som sötning, blandning, egalisering, mognadslagring, aromatisering, färgning, likörer och spritlög ska ges.

Förordningen omfattar bestämmelser om alkoholhalter för de olika kategorierna, tillsatser, beteckningar, märkning och marknadsföring. Den reglerar också användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, samt användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker.

Därtill finns kommissionsförordningar om tillämpningsbestämmelser av spritförordningen, om övergångsbestämmelser, om tillämpningen av avtal mellan tredje land och EU angående

ömsesidigt erkännande av vissa spritdrycker, samt rådsbeslut om slutande av avtal mellan EU och USA om ömsesidigt erkännande av vissa spritdrycker.

I kommissionens förordning 2870/2000 fastställs referensmetoder för analys av spritdrycker och jordbruksalkohol.

[Förordning \(EG\) nr 2870/2000](#)

I kommissionens förordningar (EU) 2021/1235 och (EU) 2021/1236 finns bestämmelser om ansökningar om registrering av en geografisk beteckning för spritdrycker, invändningsförfarandet, ändringar av produktspecifikationer, avregistrering samt användning av unionssymbolen för skyddad geografisk beteckning.

5.3 Cider

För framställning av cider finns svenska regler i Livsmedelsverkets föreskrifter om cider. Reglerna ska tillämpas på cider som marknadsförs i Sverige.

[LIVSFS 2005:11](#)

5.4 Övriga alkoholhaltiga drycker

Övriga alkoholhaltiga drycker, exempelvis öl, cider, fruktviner, ”alkoläsk” och blanddrycker, regleras bland annat i förordning 1169/2011 när det gäller märkning.

[Förordning \(EU\) nr 1169/2011](#)

Även andra regler inom livsmedelslagstiftningen kan vara tillämpliga.

6 Förpackningsstorlekar

Bestämmelser om olika förpackningsstorlekar finns i SWEDACs föreskrifter, se [STAFS 2017:1](#) på www.swedac.se.

7 Övrig lagstiftning

- Alkohollagen ([2010:1622](#))
- Lagen om alkoholskatt ([2022:156](#))
- Livsmedelslagen ([2006:804](#))
- Livsmedelsförordningen ([2006:813](#))
- [Förordning \(EG\) nr 178/2002](#) om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning osv.
- [Förordning \(EG\) nr 852/2004](#) om livsmedelshygien

8 Var hittar jag lagstiftningen?

Föreskrifterna, i konsoliderad form, finns tillgängliga på [Livsmedelsverkets webbplats](#).

Föreskrifterna kan också beställas från Livsmedelsverkets kundtjänst, Box 622, 751 26 Uppsala, tel 018-17 55 00, fax 018-10 58 48.

EUs förordningar och direktiv finns på Internet, via länken [EU-lagstiftning - EUR-Lex \(europa.eu\)](#). Endast numret på den ursprungliga förordningen eller direktivet anges och senare ändringar kan ha tillkommit. Vissa förordningar kan finnas i konsoliderad form, det vill säga alla ändringar som har gjorts i förordningen har arbetats in i texten.

På EU-Kommissionens webbplats finns information och lagstiftning om vin samlat på följande sida:

[Vin \(europa.eu\)](#)